

SocialdepartementetSocialstyrelsen
106 30 Stockholm

Ändring av uppdraget att fördela medel, stödja ökad förskrivning av fysisk aktivitet på recept (FaR) samt att främja ökad följsamhet till förskrivna FaR

Regeringens beslut

Regeringen ändrar uppdraget till Socialstyrelsen att fördela medel, stödja ökad förskrivning av fysisk aktivitet på recept (FaR) samt att främja ökad följsamhet till förskrivna FaR på följande sätt.

Socialstyrelsen ska:

- Fördela 59 000 000 kronor till regionerna under 2024 i enlighet med *bilagan* för att genomföra ändamålsenliga insatser som syftar till att öka dels förskrivningen av FaR, dels följsamheten till förskrivna FaR.
- Ta fram förslag på kriterier för hur medel för arbetet med FaR kan fördelas fr.o.m. 2025 så att de kommer både regionerna och kommunerna till del.
- Fördela 4 500 000 kronor till professionsorganisationer för insatser som syftar till att stödja införandet av Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor.

Uppdragstiden förlängs. Uppdraget ska i stället slutredovisas senast den 31 maj 2025 genom att Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten ska lämna en samlad redovisning.

Socialstyrelsen och Folkhälsomyndigheten ska senast den 14 juni 2024 lämna en delredovisning till Regeringskansliet (Socialdepartementet).

Delredovisningen ska innehålla en sammanfattande redogörelse för arbetet under 2023 inbegripet en avgränsad analys av effekten av fördelade medel under 2023 och förslag på kriterier för hur medel kan fördelas fr.o.m. 2025.

För uppdraget får Socialstyrelsen under 2024 använda 71 300 000 kronor. Av dessa medel ska 59 000 000 kronor betalas ut till regionerna och 7 300 000 kronor användas för Socialstyrelsens kostnader för uppdraget.

Medlen ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2024 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 21 Fysisk aktivitet på recept.

5 000 000 kronor ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2024 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 3 Kroniska och långvariga sjukdomar. Av dessa medel får 4 500 000 kronor betalas ut till professionsorganisationerna och 500 000 kronor användas för Socialstyrelsens kostnader för uppdraget.

För uppdraget får Folkhälsomyndigheten under 2024 använda 1 000 000 kronor som ska redovisas mot det under utgiftsområde 9 Hälsovård, sjukvård och social omsorg för budgetåret 2024 uppförda anslaget 1:6 Bidrag till folkhälsa och sjukvård, anslagsposten 21 Fysisk aktivitet på recept.

Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition till Kammarkollegiet senast den 1 december 2024.

Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 31 mars 2025 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet.

Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Ärendet

Regeringen gav den 16 mars 2023 Socialstyrelsen ett uppdrag att fördela medel, stödja ökad förskrivning av fysisk aktivitet på recept (FaR) samt att främja ökad följsamhet till förskrivna FaR (S2023/010449). Enligt beslutet ska Socialstyrelsen bl.a. fördela medel till regionerna under 2023 för att genomföra ändamålsenliga insatser som syftar till att öka dels förskrivningen av fysisk aktivitet på recept (FaR), dels öka följsamheten till förskrivna FaR. Socialstyrelsen ska vidare också i samverkan med Folkhälsomyndigheten följa upp hur regionerna arbetar med insatserna gällande FaR. Socialstyrelsen

ska följa upp och utvärdera satsningen och redovisa vad medlen har använts till avseende hur regionerna arbetar med insatserna. Socialstyrelsen ska också stödja vårdgivarna i implementeringen och tillämpningen av FaR. Uppdraget omfattar även att följa upp i vilken utsträckning regionernas arbete med implementering och tillämpning leder till ökad förskrivning och ökad följsamhet. Socialstyrelsen ska även uppdatera myndighetens Nationella riktlinjer för prevention och behandling vid ohälsosamma levnadsvanor som bland annat omfattar rekommendationer till personer som är otillräckligt fysiskt aktiva. Socialstyrelsen ska också utveckla uppföljningen av FaR med särskilt fokus på ordinationsorsak.

Inom ramen för uppdraget ska Folkhälsomyndigheten samverka med Socialstyrelsen i arbetet med uppföljningen av satsningen.

Folkhälsomyndigheten ska särskilt stärka förutsättningarna för den långsiktiga uppföljningen av arbetet med FaR och i detta avseende utgå från folkhälsopolitikens åtta målområden och då med fokus på målområde 8, en jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård. Förutsättningarna i genomförandet i regionerna utifrån styrning, ledning, utbildning, kunskapsstöd samt uppföljning är viktiga delar i en sådan uppföljning.

Närmare om uppdraget

Fördelning av medel till regionerna

Under 2024 ska Socialstyrelsen fördela 59 000 000 kronor till regionerna i enlighet med *bilagan*.

I anvisningarna för statsbidraget för 2024 ska det framgå att regionerna kan använda medlen till att stödja sådana aktörer som väljer att exempelvis erbjuda anpassande träningsformer eller reducerade avgifter på sina träningsaktiviteter för personer som har förskrivits fysisk aktivitet på recept (FaR). Syftet är att samverka ska leda till en långsiktig och hållbar beteendeförändring. Eftersom flera verksamheter på marknaden erbjuder lägre avgifter för personer med FaR, behöver regionerna dock beakta reglerna för statsstöd, bl.a. Europeiska kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse. Socialstyrelsen ska vidare ta fram förslag på kriterier för hur medel till regionerna och kommunerna kan fördelas från och med 2025. Förslaget ska även innehålla en sådan anvisning som möjliggör för regionerna och kommunerna att använda medlen till att stödja sådana

aktörer som väljer att sänka avgifterna för sina träningsaktiviteter för personer som har förskrivits fysisk aktivitet på recept (FaR).

Socialstyrelsen ska vidare inom ramen för uppdragets stödjande del stärka arbetet gentemot kommunerna i syfte att öka kommunernas förskrivning av FaR.

Fördelning av medel till professionsorganisationer

Under 2024 ska Socialstyrelsen fördela 4 500 000 kronor till professionsorganisationer för insatser som syftar till att stödja införandet av de Nationella riktlinjer för prevention och behandlingar vid ohälsosamma levnadsvanor. Socialstyrelsen får ange administrativa villkor för statsbidraget samt bedöma och prioritera bland inkomna ansökningar. Medel som organisationerna inte har förbrukat eller använt i enlighet med villkoren för bidraget under 2024 ska återbetalas till Socialstyrelsen. Socialstyrelsen ska redovisa denna del av uppdraget i den samlade slutredovisningen. Redovisningen ska innehålla information om fördelning och användning av statsbidraget.

På regeringens vägnar

Jakob Forssmed

Jenni Lundh

Kopia till

Statsrådsberedningen/Internrevision

Finansdepartementet, Budgetavdelningen

Förvaltningsavdelningen, RK Ekonomi och affärer

E-hälsomyndigheten

Folkhälsomyndigheten

Kammarkollegiet

Sveriges Kommuner och Regioner

Yrkesföreningar för fysisk aktivitet

Fördelning av 59 000 000 kronor efter folkmängd den 1 november 2023

Regioner	Befolkning	Andel	Belopp (kronor)
Region Stockholm	2 455 914	23,3%	13 724 502
Region Uppsala	404 714	3,8%	2 261 683
Region Södermanland	302 310	2,9%	1 689 413
Region Östergötland	472 660	4,5%	2 641 389
Region Jönköping	369 201	3,5%	2 063 224
Region Kronoberg	204 028	1,9%	1 140 179
Region Kalmar	247 063	2,3%	1 380 674
Region Gotland	61 093	0,6%	341 409
Region Blekinge	158 226	1,5%	884 222
Region Skåne	1 422 288	13,5%	7 948 240
Region Halland	343 989	3,3%	1 922 330
Västra Götalandsregionen	1 767 641	16,7%	9 878 193
Region Värmland	283 661	2,7%	1 585 196
Region Örebro	308 413	2,9%	1 723 519
Region Västmanland	280 965	2,7%	1 570 130
Region Dalarna	287 451	2,7%	1 606 376
Region Gävleborg	286 085	2,7%	1 598 743
Region Västernorrland	242 343	2,3%	1 354 297
Region Jämtland Härjedalen	132 466	1,3%	740 266
Region Västerbotten	278 518	2,6%	1 556 456
Region Norrbotten	248 653	2,4%	1 389 559
Totalt	10 557 682	100%	59 000 000